Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NIILO JÄÄSKINEN
28 päivänä helmikuuta 2013 [1]

Asia C-542/11Staatssecretaris van Financiënvastaan

Codirex Expeditie BV

(Ennakkoratkaisupyyntö – Hoge Raad der Nederlanden (Alankomaat))

Yhteisön tullikoodeksi — Asetus (ETY) N:o 2913/92 — 50 artikla — Väliaikaisesti varastoidut tavarat — Muut kuin yhteisötavarat — Yhteisön ulkoinen passitusmenettely — Tulliselvitysmuodon ratkaisemisajankohta — 63 ja 67 artikla — Tulli-ilmoituksen vastaanottaminen — 73 artikla — Tavaroiden luovutus — 203 artikla — Tullivelka

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävä asia on saanut alkunsa kahdesta puuttuvasta kollista lihaa. Pääasian tosiseikkojen mukaan Brasiliasta on kuljetettu laivalla Alankomaihin jäähdytettyä naudanlihaa kontissa. Kun Rotterdamin (Alankomaat) sataman tulliviranomaisten ennen tavaroiden luovutusta kiinnittämät sinetit murrettiin, tavaroiden vastaanottaja löysi vain 1 667 tulli-ilmoituksessa mainituista 1 669 kollista.

2. Nyt käsiteltävä ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 [2] (jäljempänä tullikoodeksi) 50 artiklan tulkintaa. Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Staatssecretaris van Financiën (valtiovarainministeriön valtiosihteeri, jäljempänä Staatssecretaris) ja Codirex Expeditie BV (jäljempänä Codirex) ja jossa on kyse tullimaksujen ja arvonlisäveron perimistä koskevasta verotuspäätöksestä.

3. Hoge Raad der Nederlanden (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) (Alankomaat) pyrkii selvittämään lähinnä, mistä hetkestä alkaen sellaisille muille tavaroille kuin yhteisötavaroille, joilla on väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellinen asema ja jotka on ilmoitettu yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn asetettaviksi, osoitetaan tullikoodeksin 50 artiklassa tarkoitettu tulliselvitysmuoto. Tältä osin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin hahmottaa kaksi eri ajankohtaa: joko se hetki, jolloin tulli-ilmoitus otetaan vastaan (tullikoodeksin 63 artiklan mukaisesti), tai se hetki, jolloin tulli-ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen tavarat luovutetaan (tullikoodeksin 73 artiklan mukaisesti).

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — EYVL L 302, s. 1; sellaisena kuin asetus on muutettuna 20.11.2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1791/2006 (EUVL L 363, s. 1).

4. Muistutan, että asiassa D. Wandel yhteisöjen tuomioistuin on jo tarkastellut vastaavaa kysymystä tilanteessa, jossa muut kuin yhteisötavarat oli ilmoitettu vapaaseen liikkeeseen luovutettaviksi.[3] Kyseisessä asiassa yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että ratkaiseva hetki oli tavaroiden luovutushetki.[4]

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

5. Tullikoodeksin 4 artiklan 15, 16 ja 20 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tätä koodeksia sovellettaessa tarkoitetaan:

– –

15) ’tavaran tulliselvitysmuodolla’ tavaran

a) asettamista tullimenettelyyn,

– –

16) ’tullimenettelyllä’

a) luovutusta vapaaseen liikkeeseen;

b) passitusta,

– –

20) ’tavaran luovutuksella’ tointa, jolla tulliviranomaiset luovuttavat tavaran sen tullimenettelyn mukaisiin tarkoituksiin, johon tavara on asetettu.”

6. Tullikoodeksin 37 artiklan mukaan Euroopan yhteisön tullialueelle tuotavat tavarat ovat tuontihetkestä alkaen tullivalvonnassa. Niille voidaan tehdä tullitarkastuksia, ja ne ovat tullivalvonnassa niin kauan kuin se on tarpeellista niiden tullioikeudellisen aseman määrittämiseksi.

7. Tullikoodeksin 48 artiklan mukaan ”tullille esitetyille muille kuin yhteisötavaroille on osoitettava muille kuin yhteisötavaroille sallittu tulliselvitysmuoto”.

8. Tullikoodeksin 50 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tullille esitetyillä tavaroilla on niiden esittämisen jälkeen väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellinen asema, kunnes niille osoitetaan tulliselvitysmuoto. Näitä tavaroita kutsutaan jäljempänä ’väliaikaisesti varastoiduiksi tavaroiksi’.”

9. Tullikoodeksin 59 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Kaikista johonkin tullimenettelyyn asetettaviksi aiotuista tavaroista on tehtävä kyseistä tullimenettelyä koskeva ilmoitus.”

3 — Asia C-66/99, tuomio 1.2.2001 (Kok., s. I-873).

4 — Muistutan lisäksi, että äskettäin asiassa C-262/10, Döhler Neuenkirchen, 6.9.2012 annettu tuomio ja asiassa C-28/11, Eurogate Distribution, 6.9.2012 annettu tuomio – jotka ovat asioita, joissa olen esittänyt ratkaisuehdotukseni 8.3.2012 – koskevat seuraavaa vaihetta, eli sitä, jossa tavaroilla *on jo* tulliselvitysmuoto ja jossa virheitä tapahtuu kyseisen vaiheen aikana. Mainitussa tilanteessa tullivelallinen on henkilö, jonka on täytettävä velvollisuudet, jotka johtuvat kyseisen tullimenettelyn käyttämisestä (sisäinen jalostusmenettely asiassa Döhler Neuenkirchen ja tullivarastointimenettely asiassa Eurogate Distribution).

10. Tullikoodeksin 63 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tulliviranomaisten on välittömästi vastaanotettava 62 artiklassa vahvistettujen edellytysten mukaiset ilmoitukset, jos niissä tarkoitetut tavarat esitetään tullille.”

11. Tullikoodeksin 67 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jollei erityisesti toisin säädetä, päivä, joka on otettava huomioon kaikkia tavaralle ilmoitettua tullimenettelyä koskevia säännöksiä sovellettaessa, on se päivä, jona tulliviranomaiset vastaanottavat ilmoituksen.”

12. Tullikoodeksin 73 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos edellytykset tavaroiden asettamiselle kyseiseen tullimenettelyyn täyttyvät eikä tavaroihin kohdistu kieltoja tai rajoituksia, tulliviranomaisten on luovutettava tavarat heti, kun ilmoituksessa annetut tiedot on tarkastettu tai hyväksytty tarkastamatta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 74 artiklan soveltamista. Sama koskee tilannetta, jossa ilmoitusta ei voida kokonaan tarkastaa kohtuullisessa määräajassa eikä tavaroiden enää tarvitse olla käsillä tätä tarkastusta varten.”

13. Tullikoodeksin 74 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jos tulli-ilmoituksen vastaanottamisesta aiheutuu tullivelka, ilmoituksessa tarkoitettuja tavaroita ei saa luovuttaa ennen kuin tullivelka on maksettu tai sen maksamisesta on annettu vakuus. Tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta tavaroiden väliaikaiseen maahantuontiin osittain tullitta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

2. Jos tulliviranomaiset tavaroille ilmoitettua tullimenettelyä koskevien säännösten mukaisesti vaativat vakuuden, tavaroita ei saa luovuttaa kyseiseen tullimenettelyyn ennen kuin vakuus on annettu.”

14. Tullikoodeksin 203 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tuontitullivelka syntyy, kun

— tuontitullien alainen tavara siirretään säännösten vastaisesti pois tullivalvonnasta.

2. Tullivelka syntyy sinä ajankohtana, jona tavara siirretään pois tullivalvonnasta.

3. Velallisina ovat

— henkilö, joka on siirtänyt tavaran pois tullivalvonnasta,

— henkilöt, jotka ovat osallistuneet siirtoon ja jotka ovat tienneet tai joiden olisi kohtuudella pitänyt tietää, että tavara on siirretty pois tullivalvonnasta,

— tavaraa hankkineet tai hallussaan pitäneet henkilöt, jotka tavaran hankkiessaan tai vastaanottaessaan ovat tienneet taikka joiden olisi tällöin kohtuudella pitänyt tietää tavaran olleen siirretty pois tullivalvonnasta,

sekä

— tarvittaessa henkilö, jonka on täytettävä velvollisuudet, jotka johtuvat tavaran väliaikaisesta varastoinnista tai sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavara on asetettu.”

III Pääasia, ennakkoratkaisukysymys ja oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa

15. Seaport International purki Rotterdamin satamassa laivasta erän jäähdytettyä naudanlihaa, joka oli kuljetettu kontissa laivalla Brasiliasta Alankomaihin. Seaport International varastoi sen konttiterminaaliinsa odotettaessa tulliselvitysmuodon osoittamista kontissa oleville tavaroille.

16. Kontin ollessa vielä Seaport Internationalin konttiterminaalin alueella Codirex teki ilmoittajana (tavaranhaltijana) 6.11.2007 sähköisesti tulli-ilmoituksen mainitun erän asettamiseksi yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn. Rotterdam Seaportin tullitoimisto otti kyseisen ilmoituksen välittömästi vastaan. Kontti, jota ilmoitus koski, oli tuolloin mainitulla Seaport Internationalin konttiterminaalin alueella. Edellä mainitun passitusilmoituksen tekohetkellä tavaroilla oli tullikoodeksin 50 artiklassa tarkoitettu väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellinen asema.

17. Tulliviranomaiset luovuttivat tavarat seuraavana aamuna eli 7.11.2007 heti kiinnitettyään konttiin tullisinetin. Kontti kuljetettiin vielä samana päivänä tietä pitkin naudanlihan vastaanottajalle eli Maasvlakten (Alankomaat) teollisuusalueella toimivalle Eurofrigo BV:lle (jäljempänä Eurofrigo), jolla oli valtuutetun vastaanottajan lupa.[5] Kontin saapuessa Eurofrigo totesi, että tullisinetti oli vielä ehjä. Murrettuaan tullisinetin se totesi, että kontissa oli 2 kollia vähemmän naudanlihaa kuin tulli-ilmoituksen mukaan olisi pitänyt olla. Eurofrigon mukaan kontissa ei ollut murron jälkiä.

18. Koska Rotterdam Seaportin tullitoimiston tulliviranomaiset eivät saaneet vahvistusta tavaroiden saapumisesta Eurofrigolle, ne käynnistivät tutkimuksen ja osoittivat sitten 3.7.2008 Codirexille verotuspäätöksen, jolla ne vaativat Codirexia maksamaan tullin ja arvonlisäveron.

19. Codirex riitautti mainitun verotuspäätöksen Rechtbank te Haarlemissa (Haarlemin alioikeus).

20. Rechtbank te Haarlemin käsiteltävänä olleen kanteen kohde oli sen määrittäminen, oliko Codirex yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn ilmoittajana (tavaranhaltijana) vastuussa katoamisesta,[6] jonka oli oletettava tapahtuneen tulli-ilmoituksen vastaanottamishetken ja tullisinetin kiinnittämisen konttiin välisenä aikana juuri ennen tavaroiden luovuttamista passitusmenettelyä varten. Pääasiassa käydyssä menettelyssä ei ole väitetty, että puuttuvat kollit olisivat kadonneet kuljetettaessa sinetöityä konttia Seaport Internationalin konttiterminaalista Eurofrigon laitokseen.

21. Rechtbank te Haarlem katsoi, että sellaiset muut tavarat kuin yhteisötavarat, jotka on tuotu tullialueelle ja esitetty tullille ja joista on sitten tehty ilmoitus yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn asettamiseksi, säilyttävät väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellisen aseman, kunnes tulliviranomaiset luovuttavat tavarat.

22. Sen jälkeen Rechtbank te Haarlem katsoi, että aikana, joka kesti väliaikaisesta varastoinnista siihen, kun tulliviranomaiset luovuttivat tavarat passitusmenettelyä varten, Codirexia ei voitu pitää tullikoodeksin 203 artiklan 3 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettuna tullivelallisena. Se perusti päätelmänsä yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-140/04, United Antwerp Maritime Agencies ja Seaport Terminals, 15.9.2005 antamaan tuomioon[7] ja katsoi, että Codirexilla ei ollut enää tuona ajankohtana tavaroiden fyysistä hallintaa ja että se oli myös liian kaukana siirtääkseen tai varastoidakseen tavarat.

23. Staatssecretaris teki Rechtbank te Haarlemin ratkaisusta kassaatiovalituksen Hoge Raad der Nederlandeniin.

5 — Ks. tietyistä asetuksen N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 406 artikla (EYVL L 253, s. 1).

6 — Sananvalinnalla (”katoaminen”) ei oteta mitään kantaa siihen, mitä kyseiselle kahdelle kollille on tosiasiallisesti tapahtunut, mitä ei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamien tietojen mukaan tiedetä.

7 — Kok., s. I-8245, 35–39 kohta.

24. Tässä asiayhteydessä Hoge Raad der Nederlanden päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Mikä on se hetki, jolloin muille kuin yhteisötavaroille osoitetaan tulliselvitysmuoto tullikoodeksin 50 artiklassa tarkoitetulla tavalla siinä tapauksessa, että tavaroista, joilla on ’väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden’ tullioikeudellinen asema, on tehty yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn asettamista koskeva ilmoitus?”

25. Alankomaiden hallitus ja Kreikan hallitus sekä Euroopan komissio esittivät kirjallisia huomautuksia, ja myös niiden suulliset huomautukset kuultiin 12.12.2012 pidetyssä istunnossa.

IV Asian tarkastelu

A *Alustavat huomautukset*

26. Tullikoodeksin 50 artiklan mukaan tullille esitetyillä tavaroilla on niiden esittämisen jälkeen väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellinen asema, kunnes niille osoitetaan tulliselvitysmuoto. Tulliselvitysmuodolla on ymmärrettävä tarkoitettavan muun muassa tavaroiden asettamista tiettyyn tullimenettelyyn, kuten nyt käsiteltävässä asiassa yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn. Tullikoodeksin 59 artiklan 1 kohdan mukaan kaikista johonkin tullimenettelyyn asetettaviksi aiotuista tavaroista on tehtävä kyseistä tullimenettelyä koskeva ilmoitus.

27. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan on tarpeen määrittää täsmälleen se tullikoodeksin 50 artiklassa mainittu hetki, jolloin väliaikaisesti varastoiduille tavaroille osoitetaan tulliselvitysmuoto ja jolloin ne siis menettävät väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellisen aseman.

28. Aivan aluksi on todettava, ettei asiakirja-aineistosta selviä, olivatko kyseiset kaksi kollia todella kontissa silloin, kun kontti saapui Rotterdamin satamaan. Tällä seikalla, jonka ratkaiseminen on ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävä, on käytännössä merkittäviä seurauksia.

29. Tullivalvonnasta pois siirtäminen on nimittäin voinut tapahtua vain, jos Codirexin ilmoitus vastasi todellisuutta.

30. Jos molemmat kollit olivat kontissa, kun tulli-ilmoitus tehtiin, ja ilmoitus vastasi siis todellisuutta, ne ovat kadonneet silloin, kun tavarat olivat tullivalvonnassa. Mainitunlaisessa tilanteessa kyseiset tavarat olisivat tullien alaisia 203 artiklan nojalla ja tullivelallinen saattaisi olla Codirex tai joku muu.

31. Jos kyseiset kaksi puuttuvaa kollia eivät sitä vastoin ole koskaan saapuneet Rotterdamiin, ilmoitus oli aineellisesti virheellinen.[8] Siinä tapauksessa kyse olisi tavaroista, joita ei ole olemassa ja jotka eivät ole voineet siirtyä pois tullivalvonnasta, joten niistä ei ole voinut syntyä mitään tullivelkaa.[9]

8 — Huomautan, että Hoge Raad der Nederlandenin julkisasiamies oli esittänyt ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle 30.9.2010 esittämässään ratkaisuehdotuksessa asian palauttamista alioikeuteen tämän tosiseikkoja koskevan kysymyksen selventämiseksi. On lisättävä, että mielestäni ei ole oikeudenmukaista sälyttää vastuuta ilmoituksesta johtuvista virheistä johtuvasta tullivelasta yksinomaan sataman pitäjälle, joka on purkanut väliaikaisen varastoinnin alaiset tavarat laivasta.

9 — Ks. vastaavasti asia C-234/09, DSV Road, tuomio 15.7.2010 (Kok., s. I-7333, 23 kohta).

32. Kun tämä on täsmennetty, on huomattava, että ennakkoratkaisupyynnössä asia saatetaan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ensimmäisen oletuksen perusteella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään lähinnä, kuka pääasiassa on tullivelallinen. Vastatakseen tähän kysymykseen ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on kyettävä määrittämään, onko kadonneet tavarat siirretty pois tullivalvonnasta silloin, kun ne olivat väliaikaisessa varastoinnissa, vai silloin, kun ne olivat yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä. Näin ollen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii täsmällistä hetkeä, jolloin väliaikainen varastointi päättyy ja passitusmenettely alkaa.

33. Tullikoodeksin 203 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tuontitullivelka syntyy, kun tuontitullien alainen tavara siirretään säännösten vastaisesti pois tullivalvonnasta (ks. mm. em. asia United Antwerp Maritime Agencies ja Seaport Terminals, tuomion 28 kohta). Oikeuskäytännön mukaan tullivalvonnasta pois siirtämisen on katsottava käsittävän kaikki toimenpiteet tai laiminlyönnit, joiden seurauksena toimivaltainen tulliviranomainen hetkellisestikin estyy pääsemästä käsiksi tullivalvonnan alaiseen tavaraan ja toteuttamasta tullikoodeksin 37 artiklan 1 kohdan mukaisia tarkastustoimia (ks. mm. em. asia United Antwerp Maritime Agencies ja Seaport Terminals, tuomion 28 kohta).

34. Jos oletetaan, että tavarat ovat kadonneet silloin, kun niillä oli *väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden tullioikeudellinen asema*, Codirex ei olisi tullivelallinen, koska se ei ollut henkilö, jonka oli täytettävä tavaroiden väliaikaisesta varastoinnista johtuvat velvoitteet tullikoodeksin 203 artiklan 3 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitetulla tavalla,[10] jollei tullikoodeksin 203 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä, toisessa tai kolmannessa luetelmakohdassa säädettyjen vastuutilanteiden soveltamisesta muuta johdu.

35. Jos kyseiset tavarat sitä vastoin ovat kadonneet silloin, kun ne oli jo asetettu *yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn*, Codirex olisi passituksesta vastaavana tullivelallinen, koska se olisi se tullikoodeksin 203 artiklan 3 kohdan neljännessä luetelmakohdassa tarkoitettu henkilö, jonka on täytettävä velvollisuudet, jotka johtuvat sen tullimenettelyn käyttämisestä, johon tavarat on asetettu.

36. Tästä on todettava, ettei tullikoodeksissa määritellä täsmällisesti hetkeä, jolloin väliaikainen varastointi päättyy ja jolloin yhteisön ulkoinen passitusmenettely alkaa.[11]

37. Nyt käsiteltävässä asiassa tästä kysymyksestä on esitetty kaksi näkemystä.

38. Ensimmäisen näkemyksen mukaan, jonka Staatssecretaris on esittänyt ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa ja jota Alankomaiden ja Kreikan hallitukset ovat kannattaneet unionin tuomioistuimessa, väliaikainen varastointi päättyy sillä hetkellä, jolloin tullikoodeksin 59 artiklassa tarkoitettu *tulli-ilmoitus* tiettyyn tullimenettelyyn asettamiseksi *vastaanotetaan*. Ne tukeutuvat tältä osin tullikoodeksin 67 artiklaan, jossa säädetään, että päivä, joka on otettava huomioon kaikkia tavaroille ilmoitettua tullimenettelyä koskevia säännöksiä sovellettaessa, on se päivä, jona tulliviranomaiset vastaanottavat ilmoituksen.

39. Toisen näkemyksen, jonka on ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa esittänyt Codirex ja jota kyseinen tuomioistuin vaikuttaa suosivan sekä jota komissio on unionin tuomioistuimessa kannattanut, mukaan väliaikainen varastointi päättyy, kun tulliviranomaiset *luovuttavat* kyseiset tavarat. Tämän näkemyksen tueksi edellä mainitut tahot viittaavat tullikoodeksin 73 artiklaan ja 74 artiklan 2 kohtaan ja tuovat esiin, että luovuttaminen ei voi tapahtua ennen kuin tavaroiden kyseiseen tullimenettelyyn asettamisen edellytykset ovat täyttyneet. Niiden mukaan ei voida katsoa, että ilmoituksen vastaanottaminen päättää väliaikaisen varastoinnin, vaikkeivät tarvittavat edellytykset kyseiseen tullimenettelyyn asettamiselle vielä täyttyisi. Erityisesti yhteisön ulkoisessa

10 — Ks. em. asia United Antwerp Maritime Agencies ja Seaport Terminals, tuomion 38 ja 39 kohta.

11 — On sitä vastoin huomattava, että edellytykset, joiden vallitessa ulkoinen passitusmenettely päättyy, on täsmennetty tullikoodeksin 92 artiklassa.

passitusmenettelyssä, jota varten on annettava vakuus, luovutukseen ei voida suostua ennen kuin kyseinen vakuus on annettu. Siihen saakka, kunnes tulliviranomaiset sallivat luovutuksen, on edelleen sovellettava niitä säännöksiä ja vastuusääntöjä, jotka johtuvat tavaroiden aiemmasta väliaikaisesta varastoinnista.

40. Näin ollen näistä kahdesta vaihtoehdosta on tutkittava ensin toinen ja sitten toinen.

B *Tulli-ilmoituksen vastaanottaminen*

41. Olen komission kanssa samaa mieltä tulkinnasta, jonka mukaan tulli-ilmoituksen vastaanottamisesta ei seuraa tavaroiden asettaminen pyydettyyn tullimenettelyyn. Tavarat pysyvät väliaikaisessa varastoinnissa mainitun vastaanottamisen jälkeen.

42. Unionin tuomioistuin on hiljattain muistuttanut, että tulli-ilmoitus muodostuu, kuten tullikoodeksin 4 artiklan 17 alakohdasta ilmenee, toimesta, jolla ilmoittaja (tavaranhaltija) ilmoittaa määrättyjä muotoja ja yksityiskohtaisia sääntöjä noudattaen haluavansa asettaa tavaran tiettyyn tullimenettelyyn. [12]

43. Tullikoodeksin 63 artiklan mukaan tulliviranomaisten on välittömästi vastaanotettava tulli-ilmoitukset, ja tullikoodeksin 67 artiklan mukaan päivä, joka on otettava huomioon kaikkia tavaroille ilmoitettua tullimenettelyä koskevia säännöksiä sovellettaessa, on se päivä, jona tulliviranomaiset vastaanottavat ilmoituksen.

44. Komissio muistuttaa aiheellisesti, että ilmoituksen vastaanotettuaan tulliviranomaiset voivat tullikoodeksin 68 artiklan mukaan tarkastaa vastaanottamansa ilmoitukset. [13]

45. Tämän tarkastusmahdollisuuden olemassaolo merkitsee, että ilmoituksen muodollista vastaanottamista voi seurata tullikoodeksin 71 ja 72 artiklassa säädettyjen toimenpiteiden kaltaisista toimenpiteistä päättäminen sen tullimenettelyn säännösten oikean soveltamisen varmistamiseksi, johon tavarat asetetaan.

46. Nyt käsiteltävässä asiassa ilmoituksen vastaanottamisen ja tavaroiden luovuttamisen välillä kulunut aika on siten käytetty kontin sinetöintiin yhteisön ulkoista passitusmenettelyä koskevan tullikoodeksin 72 artiklan oikean soveltamisen varmistamiseksi.

47. Kun otetaan huomioon, että ilmoitus voidaan tullikoodeksin 68 artiklan mukaan tarkastaa *jopa sen vastaanottamisen jälkeen*, tavaroiden on pysyttävä tullivalvonnassa. Niin kauan kuin tavarat ovat väliaikaisessa varastoinnissa, tullivalvonta on taattu riippumatta myöhemmin sovellettavasta tullimenettelystä.

48. On muistutettava siitä, että edellä mainitussa asiassa D. Wandel, antamassaan tuomiossa [14] yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että vapaaseen liikkeeseen luovutettavaksi tarkoitetut tavarat pysyvät väliaikaisessa varastoinnissa siihen saakka, kunnes tavarat luovutetaan. Näin ollen tullivelka syntyy tullikoodeksin 203 artiklan mukaan, jos tavarat katoavat tulli-ilmoituksen vastaanottamishetken ja luovutushetken välillä.

12 — Ks. asia C-138/10, DP grup, tuomio 15.9.2011 (Kok., s. I-8369, 35 kohta).

13 — Ibid., tuomion 36 ja 39 kohta.

14 — Em. asia D. Wandel, tuomion 45 kohta.

49. Muiden tullimenettelyjen osalta ei ole syytä omaksua erilaista ratkaisua, vaikka mainitut menettelyt poikkeavatkin vapaaseen liikkeeseen luovuttamista varten tehdystä luovutuksesta, koska niissä – kuten yhteisön ulkoisen passitusmenettelyn tapauksessa – säädetään tavaroiden pysymisestä tullivalvonnassa luovutuksen jälkeen.

C *Tavaroiden luovutus*

50. Tavaroiden luovutus voi tapahtua vasta tulli-ilmoituksen vastaanottamisen jälkeen.

51. Tullikoodeksin 73 artiklassa tulliviranomaiset oikeutetaan sallimaan tavaroiden luovutus heti, kun edellytykset tavaroiden asettamiselle pyydettyyn tullimenettelyyn täyttyvät. Sama ajatus sisältyy tullikoodeksin 4 artiklan 20 kohdassa esitettyyn tavaroiden luovutuksen määritelmään, jonka mukaan kyse on siitä, että tulliviranomaiset luovuttavat tavaran sen tullimenettelyn mukaisiin tarkoituksiin, johon tavara on asetettu. Näitä kahta säännöstä sovelletaan erotuksetta kaikkiin tullimenettelyihin.

52. Kyseinen analyysi vastaa tulliviranomaisten toimivaltaa tulli-ilmoituksen vastaanottamisessa ja tavaroiden luovutuksessa. Vaikka tulliviranomaiset eivät voi kieltäytyä vastaanottamasta tulli-ilmoitusta sen vuoksi, *ettei* tullikoodeksin 62 artiklassa säädettyjä *muotovaatimuksia*[15] *ole noudatettu*, tulliviranomaiset voivat kieltäytyä sallimasta tavaroiden luovutusta kaikissa tapauksissa, joissa aineelliset edellytykset tiettyyn tullimenettelyyn asettamiselle eivät vielä täyty.

53. Esimerkki ilmoituksen vastaanottamisen ja luovutuksen välisen ajan hyödyntämisestä on tulliviranomaisten kannalta vakuuden antamisen tai tarvittaessa jo annetun vakuuden korottamisen vaatiminen. Jos näitä edellytyksiä ei täytetä, luovutuksesta voidaan kieltäytyä.

54. Tavaroiden luovutuksen keskeisen roolin tullimenettelyn lähtöpisteenä osoittaa passitusmenettelyssä myös se, että vakuudenantajan vastuu alkaa siitä hetkestä, jolloin luovutus vakuuden kattamaa passitusta varten sallitaan.

55. Näin ollen katson komission tavoin, että pääasiassa kyseessä olevat tavarat olivat yhteisön ulkoisessa passitusmenettelyssä vasta siitä lähtien, kun ne oli luovutettu 7.11.2007.

56. Ennen ratkaisuehdotuksen esittämistä haluan palata edellä mainittuun asiaan D. Wandel.

57. Mainittu asia koski muun kuin yhteisötavaran luovuttamista vapaaseen liikkeeseen koskevaa ilmoitusta. Edellä mainitussa asiassa D. Wandel[16] antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että tavara saa yhteisötavaran aseman vasta, kun kauppapoliittisia toimenpiteitä on sovellettu, kun muut tavaran maahantuontia koskevat muodollisuudet on suoritettu ja kun sen lisäksi, että lain mukaan kannettavia tulleja on sovellettu, ne on myös kannettu tai niiden maksamisesta on asetettu vakuus.

58. Sen jälkeen yhteisöjen tuomioistuin täsmensi,[17] että vaikka tulli-ilmoituksen antaminen ja sen välitön vastaanottaminen tullikoodeksin 59 artiklan 1 kohdan ja 63 artiklan mukaan on kiistatta osa edellä mainittuja muodollisuuksia, on tällaisena muodollisuutena yhtä lailla pidettävä niiden toimenpiteiden toteuttamista, joita tarkoitetaan tullikoodeksin 68 artiklassa, jossa oikeutetaan tulliviranomaiset vastaanotettujen ilmoitusten tutkimiseksi muun muassa suorittamaan tavaroiden tarkastus, johon mahdollisesti liittyy näytteiden ottaminen analysointia tai yksityiskohtaista tutkimista varten.

15 — Ks. myös tullikoodeksin 77 artikla automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tehtävistä tulli-ilmoituksista.

16 — Em. asia D. Wandel, tuomion 36 kohta.

17 — Ibid., tuomion 37 kohta.

59. Yhteisöjen tuomioistuin päätteli [18] siis, että koska vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen tavoitteena tullikoodeksin 79 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan on antaa muille kuin yhteisötavaroille yhteisötavaroiden asema, tavaran luovutusta – joka määritellään tullikoodeksin 4 artiklan 20 kohdassa – on pidettävä tuodun tavaran sääntöjenmukaisen vapaaseen liikkeeseen luovuttamisen edellyttämänä muodollisuutena.

60. Mielestäni yhteisöjen tuomioistuimen päättelyä voidaan soveltuvin osin soveltaa nyt käsiteltävään asiaan, joka koskee yhteisön ulkoista passitusmenettelyä: tulli-ilmoituksen antaminen ja sen välitön vastaanottaminen tullikoodeksin 59 artiklan 1 kohdan ja 63 artiklan mukaan ovat kiistatta osa muodollisuuksia, jotka ovat edellytyksenä tavaroiden asettamiselle yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn, koska kyseiset muodollisuudet ovat mainitun menettelyn soveltamisen edellytyksenä. Mainittua tullimenettelyä ei kuitenkaan sovelleta pelkästään ilmoituksen vastaanottamisen perusteella. Kyseisen tullimenettelyn soveltamisen edellytyksenä on lisäksi se, että toimivaltaiset viranomaiset luovuttavat tavarat.

61. Tullissa esitetyistä tavaroista, jotka on tarkoitettu tullimenettelyyn asetettaviksi, on nimittäin tehtävä kyseistä tullimenettelyä varten tulli-ilmoitus, joka seuraa kahdesta erillisestä mutta toisiinsa sidoksissa olevasta toimesta. [19]

62. Ensinnäkin tulli-ilmoituksen vastaanottaminen on luonteeltaan automaattinen toimi, koska ilmoitus, joka yleensä tehdään sähköisesti, vastaanotetaan, kun se on täydellinen ja sisältää kaikki vaaditut tiedot.

63. Toiseksi vastaanottovaiheen jälkeen tavaroiden luovuttaminen on toimi, jonka osalta tulliviranomaisilla on enemmän harkintavaltaa. Vastaanottaminen nimittäin merkitsee, että tulliviranomaisilla on vastedes tarvittavat perustiedot, jotta ne voivat tarvittaessa tehdä tarvittavia tarkastuksia ja, mikäli se on tarpeen, asettaa erityisehtoja luovuttaakseen tavarat.

V Ratkaisuehdotus

64. Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaisi Hoge Raad der Nederlandenin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Sellaisille muille tavaroille kuin yhteisötavaroille, joilla on ”väliaikaisesti varastoitujen tavaroiden” asema ja joista on tehty yhteisön ulkoiseen passitusmenettelyyn asettamista koskeva ilmoitus, osoitetaan tulliselvitysmuoto yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92, sellaisena kuin se on muutettuna 20.11.2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1791/2006, 50 artiklassa tarkoitetulla tavalla silloin, kun ilmoitus on vastaanotettu ja tavarat on luovutettu.

18 — Ibid., tuomion 38 kohta.

19 — Ks. tullikoodeksin 50 ja 59 artikla.